

DOMOLJUB

Izidaje vsak četrtak. Cena mu je
3 K na leto. (Za Nemčijo 6 K, za
Ameriko in druge tuje države 7 K.)
— Poslednja številka se prodajala
po 10 vinarjev.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvo
„Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva
ulica. Narodna, reklamacijska in in-
serati pa: Upravišтво „Domoljuba“.
— Ljubljana, Kopitarjeva ulica —

Štev. 18.

V Ljubljani, dne 2. maja 1918.

Leto XXXI.

Jasnosti na vse strani!

Do vojne je bil vsak Slovenec, ki se je količkaj zanimal za politično življenje na Slovenskem, popolnoma na jasnem glede našega domačega političnega življenja. Vodilne smeri in misli vsake slovenske politične stranke so bile vsled večletnega medsebojnega boja in radi vednega povziranja tako jasno začrtane v vsem našem političnem življenju, da je bil vsak dvom izključen. Vsaka stranka je stala sama zase in celo v tistih stvareh, kjer bi bilo skupno delo koristno za narod in naravnost potrebno, so se stranke izogibale druga druge in si metale polena pod noge.

Svetovna vojska pa je prinesla novih misli, novih smeri med vse narode, in tudi slovensko ljudstvo ni moglo in ni smelo molče mimo njih. Predvsem je to ideja samoodločbe narodov. Slovensko ljudstvo je začutilo, da gre sedaj za njegov obstanek, da se sedaj podpisuje ali njegovo vstajenje ali pa smrtna obsodba, zato se je z vsem ognjem in z veliko odločnostjo zavzelo za misel samoodločbe narodov v obliki majniške deklaracije. Seveda so morale tudi vse slovenske stranke to novo vodilno idejo vsega slovenskega naroda prevzeti in svoj program kot eno prvih svojih točk in zahtev. Tako so se stranke, ki so bile doslej v vsem delovanju v najhujšem boju, našle v oni skupni točki, ki jih med seboj veže. Z ozirom na naše narodne zahteve smo vsi iste misli, zato bi bilo napačno in škodljivo, ko bi za dosego istega cilja cepili svoje moči, posebno ker ta cilj moramo doseči, če hočemo še kot slovenski narod živeti.

V to novo politično življenje slovenskih strank, v to novo našim razmeram primerno pojmovanje političnega delovanja pa bi radi nekateri zasejali neko nejasnost in zmedo. To so ljudje, ki upajo v zmedo največ zase profitirati, to so oni, ki v svo-

jem političnem delovanju ne delajo najprvo za blagor ljudstva, temveč za svoj blagor, za svojo čast.

1. Deklaracija.

Nihče več ne dvomi, da je dr. Šusteršič zoper majniško deklaracijo, dasiravno jo je podpisal, dasi je pri shodu svojih zapnikov dne 8. aprila slovesno zatrjeval ljubezen do nje. Kajti vsa zgodovina dr. Šusteršičevega delovanja in njegovih zvez od 30. maja 1. l. naprej, vse pisanje zloglasne „Resnice“, vse delo nekaterih njegovih pristašev proti deklaraciji dokazuje, da dr. Šusteršič ni govoril resnice, ko je zatrjeval dne 8. aprila svoje navdušenje za deklaracijo. Toda javno se ji ne upa nasprotovati, ker ve, da ga val ljudske ogorčenosti popolnoma odnese. Toda kaj storiti, da, kolikor je v njegovi moči, vendar prepreči uresničenje naših narodnih zahtev? Dr. Šusteršič se je poslužil dobro znanega recepta: Pojdi in zmešaj ljudem pojme tako, da se bodo skregali med sabo in s tem si svoj namen dosegel. Mi vsi smo na jasnem glede majniške deklaracije. Naša zahteva je prejkoslej: Vsi Jugoslovani, ki živijo v naši monarhiji, naj se združijo v samostojno državo, kateri naj vlada avstrijski cesar. Sedaj pa pride dr. Šusteršič in pripoveduje sam oziroma po svojih pristaših to-le: Saj Slovenska ljudska stranka v resnici ni več za majniško deklaracijo, ampak za čisto nekaj drugega. Namreč samo za skupno jugoslovansko državo, da bi pa tej državi vladali Habsburžani, za to pa S. L. S. ne dela več. Zato da je S. L. S. seveda veleizdajka z ljubljanskim knezoškofom vred, ki stoji v prvih vrstah S. L. S. Tisti edini pa, ki je na Slovenskem še za majniško deklaracijo, pa da je — dr. Šusteršič!

S tem hoče dr. Šusteršič zasejati popoln razdor in zmedo med slovenskim ljudstvom tudi glede deklaracije, ker ve, da jo s tem najlažje uniči.

Naše stališče

pa je jasno in nepremakljivo: Mi zahtevamo svobodno državo za vse Jugoslovane v monarhiji pod habsburškim žezlom. In kdor trdi, da se mi v svoji zahtevi ne oziramo več na habsburško vladarsko hišo ali da zagovarjamo aneksionistične smeri, ta laže.

Torej S. L. S. ni veleizdajka, pač pa izdaja svoj narod tisti, ki v tem usodepolnem času zanaša v ljudstvo razdor in zmedo in na ta način skuša preprečiti uresničenje naše življenske zahteve.

2. Naše razmerje do nasprotnih slovenskih strank.

Da bi dr. Šusteršič zanesel v Slovensko ljudsko stranko, ki tvori veliko večino naroda in katere edinost je za uresničenje majniške deklaracije bistveno in potrebno potrebna, še večjo zmedo in medsebojno neupornost, je obdolžil stranko, da je zatapla svoja katoliška načela, ker se pajdaši z liberalci, in da s tem spravlja v nevarnost katoliško vero med slovenskim ljudstvom. In da bi to naravnost hudobno obrekovanje ne ostalo pozabljeno, je ustanovil zopet novo stranko: Katoliško slovensko zvezo. Ves svet naj zdaj misli: Kar je na slovenskem katoliškega mišljenja, vse to je v najnovejši Šusteršičevi katoliški stranki, vsi drugi pa so najmanj protikatoliški, liberalci, če ne naravnost framasoni. Torej po dr. Šusteršičevih mislih sta S. L. S. in narodno-napredna stranka eno in isto, in sam ljubljanski škof da je »potegnil« z liberalci.

To je torej druga nejasnost in zmeda, ki jo skuša g. deželni glavar zanesti v naše vrste.

Mi pa vemo,

da sta si danes Slovenska ljudska stranka in narodno-napredna stranka v verskih in kulturnih načelih ravno tako nasprotni,

tot sta si bili nekaj. S. L. S. stoji odločno na katoliških načelih, od katerih ne odstopi niti za las, medtem, ko narodno napredna stranka ne stoji na katoliških temeljih, temveč je njeno svetovno naziranje svobodomiselnost. Zato Slovenec, ki je res katoliškega prepričanja, ne bo iskal nikdar mesta v svobodomiselnih narodno-napredni stranki, kakor pristašu nasprotnih stranke, če je res svobodomiselnega naziranja, ne pride na misel, stopiti v naše vrste. V tem oziru smo si na jasnem vsi: S. L. S. in narodno-napredna stranka, na asmen si pa ni dr. Šusteršič zato, ker neče žiti.

Skupno delovanje

Vseh strank pa je potrebno v narodnem oziru, kjer imamo vsi isti cilj: uresničenje samostojne jugoslovanske države. Za vse te skupne cilje je treba zmerom skupnega dela, ki zbira vse moči in sile v en sam mogočen pritisk. Ali nimamo v tem oziru najlepšega zgleda pri papežu? Zakaj vsem nam je znano, kako se sv. Oče trudi za največjo misel današnjega časa: za svetovni mir. In da doseže ta veliki cilj, ne pozivlja papež k delu samo katoličanov, temveč se pogaja in veže z vsemi velikimi močmi in narodi, najsibodo kateregakoli svetovnega naziranja, tudi z drugoverci in framasoni. Ali bo torej g. deželni glavar rekel, da je tudi papež framason, da je zatajil svojo vero? Da, če je ljubljanski knezoškof liberalce, ker dela za uresničenje jugoslovanske države skupno z drugimi strankami, potem je tudi papež Benedikt XV. — framason, ker tudi s framasoni dela za mir. Kdo ne vidi iz tega, kako daleč je priagnal dr. Šusteršiča njegova silna častiljnost in samoljublje?

Naš odgovor na rovanje deželnega glavarja pa naj bo, da se trdno in neomajno držimo jugoslovanske deklaracije, in da se krepko organiziramo v S. L. S. po novem, sedaj objavljenem pravilniku. Kajti naloge, ki jih ima izpolniti S. L. S. v verskem, narodnem in gospodarskem oziru, so velike in bodo potrebovale mnogo moči, mnogo boja in nekajljene edinosti. Zato vsi na delo za Slovensko ljudsko stranko!

Svetovna vojska.

Že pet tednov divjajo na zapadni fronti vrditi boji. Najvažnejši nemški uspeh zadnjih dni obstoja v zavzetju gore Kemel, ki gleda daleč po flanderski ravnini. Nemci hočejo za vsako ceno priti do morja in uničiti angleško armado, preden pridejo nova ojačenja. Angleži so poizkušali s pomočjo svoje mornarice izkrcati vojake pri Ostende in Zeebrugge in zapreti kanal, da bi bili napravili nerabna nemška oporišča za podmorske čolne. Dve angleški stari z betonom napolnjeni križarki sta bili potopljeni tik pred vhomom v kanal. Angleži trde, da je kanal najbrže učinkovito zaprt, dočim trdijo nemška poročila, da sovražnik ni dosegel svojega cilja in da vojna podmorskih čolnov ni bila prekinjena niti za uro. Nemčija se je zapletla v velike težkoče z Nizozemsko, ker zahteva od nje, da naj dovoli prevoz vojnega materiala preko nizozemskih železnic in kanalov, ter bi tako kršila svojo nevtralnost v škodo antante. Zdi se,

da namerava Nemčija postopati z Nizozemsko, če odkloni zahtevo, kakor z Belgijo. Če se Nizozemska ne vda, kar je skoraj pričakovati, je pričakovati nove vojne napovedi. Na Ruskem se menda pripravlja nov preobrat. Baje se pripravlja nova revolucija proti sedanjim oblastnikom. Na makedonskem bjišču se kažejo znamenja, da pride ondi do večjih bojev. Vsekako bo, kakor vse kaže, zelo krvav lepi majnik, ki bo gotovo razvozljaj tudi vozal na laškem bojišču.

Politični obzornik.

Dr. Seidler pred obračunom!

Ta siromak je v takih zadregah in v takem strahu, da je zborovanje državnega zbora preložil za osem dni. To pot mu delajo preglavice Nemci, zlasti nemško-narodne stranke in pa — penzionirani gosposdi iz gosposke zbornice. Vsi ti so bili prepričani, da bo njih ljubljeneč Černin s pomočjo Nemčije prekrval Avstrijo iz mnogonarodne države v nemško državo. Ko je Černin nenadoma izgubil, od presenečenja niso drugega vedeli storiti, kot da so ga obžalovali in izobesili črne zastave. Ko so pa spet prišli k sebi, so z vsemi štirimi planili po ubogem Seidlerju. Imeli so vse križem zborovanja in posvetovanja. potem so pa drug za drugim trkali pri Seidlerju, rekoč: »Mi smo vedno držali s cesarsko hišo in s tvojo vlado, zato pa hočemo biti tudi poplačani. Toda sedaj smo za plačilo vsled Černinovega padca v nevarnosti, da Slovani dobe svoje pravice, mi pa z gubimo nemško nadvlado in pomoč sosedne Nemčije, ki se je za nas tako dobro obnesla. Zato pa od danes naprej ali odpovemo državi svoje zaupanje in pomoč, ali pa se mora zgoditi, kar imamo zapisano na tem listu.« Na listu je bilo pa zapisano: 1. Na Češkem naj se začne takoj priprave, da se ustanovi tam samostojna nemška dežela. 2. Čehom in Jugoslovonom naj vlada prepove, da ne smejo ne pisati in ne zborovati in tudi ne ustanavljati društev za samostojno Češko, oziroma jugoslovansko državo. 3. Vlada naj preganja vse državne uradnike ter duhovnike, ki so se podpisali za češko ali jugoslovansko deklaracijo. 4. Slovenski minister dr. Žolger naj se odslovi, mesto njega naj se ustanovi nemška mornariška šola v slovenskem Trstu. Kaj ne, strašno »pravične« zahteve, katerih se je še ministrski predsednik ustrašil. Obljubil je sicer odgovor čez nekaj dni, a je že naprej povedal, da glede preureditve države ne bo ničesar storil, preden se ne posvetoje tudi z zastopniki drugih narodov, katerih bi se preureditev tikala. Kakšen bo konec tega grmenja, ne vemo, a da se ga nam ni treba bati, je že gotovo. Odločen nastop češkega svaza in jugoslovanskega kluba pri Seidlerju zoper zadnje nemške zahteve, nadalje dejstvo, da je cesar takorekoč odklonil njih avdienco z izjavo, da je zadovoljen s tem, da vse, kar jih teži, razlože Seidlerju, vse to je nemške objestneže tako zbegalo, da sedaj ne vedo prav, pri čem da so. Časopisi že pišejo, da se bo njihova zadnja »ofenziva« ravno tako žalostno končala, kot premnogo modernih ofenziv, ko je veliko ormenja, na malo napredka!

Potrdili pa so nam zadnji dogodki britko resnico, da večina Avstrijcev ne mara te Avstrije, kakršna je sedaj. Nihče ne vpraša za sedanjost Avstrije, temveč Nemci se poganjajo za čisto nemško Avstrijo, Čehi za svojo državo, Jugoslovani za svojo, Poljaki pa imajo spet svoje načrte. Noben ne more dobiti večine in tako avstrijska politika ni nič drugega kot večno prekljanje in mešetarjenje ter menjavanje ministrov. Bog ve, ali je že rodila avstrijska mati tistega velikega moža, ki si bô z močjo vsestranske pravičnosti upal iz razdrapanave Avstrije narediti močno, složno Avstrijo? Težko, težko ga že čakamo!

Na Ogrskem mešetarijo za novo volilno pravico.

Smešno! Za ljudsko pravico gre, da bo preprosto ljudstvo dobilo nekoliko več besede in moči proti kapitalistom in plemenitašem. To je želja krone! Pa veste, koga so določili, naj se vleče za to pravico? Jožeta Szterenija, ki je bil že pri vseh strankah, kjer je kaj neslo, tako da je dobil ime »najemnik kapitalistov«. To se pravi kozla v zevnik spuščati. In če se bodo taki ljudje iz vseh strani navezani za kapitalizem potegovali za ubogo ljudstvo, bo ogrsko ljudstvo spet ostalo praznih rok kljub novi volilni pravici. Zdaj išče Szterenij novih ministrov in kliče k sebi razne stranke z vabilom, naj se nova volilna reforma odloži do jeseni. Naletel je na splošen odpor. Pristaši razširjene volilne pravice zahtevajo, naj se sklene ta pravica takoj. Isto pa hočejo tudi njeni nasprotniki s Tiszom na čelu, ker vedo, da imajo sedaj veliko moč, da bodo lahko to reformo kolikor mogoče pristigili. Tako bo Szterenijeva želja, da bi postal ministrski predsednik, najbrže splavala po vodi. Wekerle se zopet zdi večini najbolj pripraven mož, ki bo znal ubrati nekako srednjo pot. Zato bo najbrž on zopet zbral nove ministre, sam pa bo ostal ministrski predsednik.

V Budimpešti so že ta teden zborovali poslanci. Hvalili so Nemce in Černina, poslušali vzroke Wekerlovega odstopa, kregali so se radi nenačnega imenovanja Buriana za zunanjega ministra ter drug za drugim so trdili svoj prav glede nameravane volilne reforme. Toda vlada pa jih je sklicala zato, da ji dovolijo zopet nove izdatke in nove davke. Potem jih misli zopet odpustiti.

Antanta se pripravlja na končno odločitev.

Mišljenje, ki vlada glede nas v antantinih državah, je izrazil angleški lord Cecil z besedami: »Vsak, ki zdaj trdi, da žele Nemci mirno živeti s svojimi sosedi in da so pripravljeni skleniti pravičen mir, prostovoljno vara samega sebe.«

Zato je zdaj cilj vse antantne politike — čim hujša vojska. Ko je ta teden italijanski ministrski predsednik Orlando zopet otvoril parlament, je označil kot glavno nalogo zasedanja, da mora parlament v prvi vrsti osredotočiti svojo pozornost na bitko na zahodu in se zavedati njene važnosti za bodočnost sveta. Tudi Italijani so poslali svoje vojake na Francosko.

Na Angleškem je zbornica poleg krvnega davka dovolila vladi tudi denarni davek, kakršnega do sedaj še ni videl svet.

Vseh letnih stroškov so dovolili okrog 71 milijard kron. Zvišali so vse davke, noben ni ugovarjal, temveč vse je vojska tako prevzela, da so bili celo nevoljni, češ da je dohodninski davek še prenizek. Sicer pa imajo tudi Angleži doma velike težave. V Franciji se je vzbudilo staro sovraštvo do Angležev. Vsi od najnižjih delavcev pa gor do škofov so se najodločneje uprli splošni vojaški dolžnosti, rekoč, da za protestantsko Anglijo, ki jih je vedno le stiskala, ne dajo niti enega vojaka. Isto se menda godi v južnoafriški Kaplandiji. Angleži jih mire s samostojno državo! Strašno žalostno doživlja svet, ker premnogi pač pišejo: »Ne sila, ampak pravno načelo pravice je trdna podlaga miru.« a v dejanju pa ravno ravno nasprotno: Ne pravno načelo pravice, ampak sila je trdna podlaga miru! Kakor kaže, mora Evropa postati prej velika razvalina, v kateri bo zakopan tudi militarizem in njegova sila! Tedaj šele zasije zopet pravica!

Tudi Nizozemska in Nemčija se grdo gledata.

Pravzaprav gre za to, kdo bo Nizozemsko pridobil na svojo stran, ali antanta ali Nemčija. Kakor znano, je Nizozemska antanti odstopila celo vrsto svojih ladij. Kot protiuslugo pa zahteva Nemčija od Nizozemske, naj ji dovoli prost prevoz peska pa tudi vojaštva in municije skozi Nizozemsko v Belgijo, oziroma iz Belgije. V ta namen naj bi Nizozemska Nemčiji prepustila gotove železnice in prekope. Splošno smatrat je nemške zahteve kot nekaj ultimata. Kako bo Nizozemska odgovorila, še ni jasno. Oba nasprotnika, Nemčija in antanta, domnevata po svoje in sebi v prid.

Mir na vzodu hodi svoja pota.

Livonija in Estonija spadata po brest-litovski mirovni pogodbi k Rusiji. Sedaj so v Berlinu »popravili« to pogodbo v toliko, da je nemški cesar pripravljen sprejeti obe deželi pod varstvo države in ju podpirati v njenem poskusu, da se odcepi od Rusije. Njuno željo, da se z nemško državo združita v personalni uniji, bodo dobrohotno proučili.

Ukrajina čuti prve težave svojega mira. Pri našem ministrskem predsedniku so njeni zastopniki ugovarjali proti vsakim dogovorom, ki bi kršili brest-litovsko pogodbo na škodo Ukrajincev. Ravno tako so se v Berlinu in na Dunaju bridko pritoževali nad nemškimi generali, ki samovoljno dajejo ukaze, s katerimi podpirajo graščake, kmete pa zatirajo. Ukrajinska vlada je vsled tega celo odstopila.

Poziv somišljenikom S. L. S.

S. L. S., ki se je na zboru zaupnikov dne 27. decembra 1917 potrdila, hoče z vsemi močmi delati za vsestranski napredek slovenskega naroda v verskem, narodnem in gospodarskem oziru.

Za to delo pa neobhodno potrebuje lastne pisarne, ki naj bo njena centrala. Nemudoma se mora napraviti statistika somišljenikov, uravnati organizacija, dobiti pregled potreb posameznih krajev. Somišljeniki žele večkrat zaupnih pojasnil političnih, kulturnih in gospodarskih

zadevah. Vse to bi bilo delo dobre pisarne.

Za pisarno pa je poleg drugega treba skušenega tajnika, ki naj posvečuje ves svoj čas in svojo dušno moč stranki. Seveda pa mu je treba zagotoviti življenje in obstanek, da se bo lahko z vsem srcem žrtvoval le temu delu.

Tako dobro pisarno hočemo takoj ustanoviti. Zanj potrebna gmotna sredstva pa nameravamo nabirati potom strankinega sklada, v kateri naj vsak strankar prispeva svoj dar.

V ta namen se obračamo do vseh naših denarnih zavodov, naših zadrug in vsakega somišljenika s prošnjo, naj se kmalu spomni strankinega sklada, ki bodi naša častna zadeva. Kdor stranko ljubi, naj jo ljubi ne samo z besedo, ampak tudi v dejanju.

V Ljubljani bomo pobirali mesečno na polo, po deželi pa bodo prevzeli to delo krajevni odhori, ko se ustanovijo. Dotlej pa naj tudi dežela pošilja naravnost v Ljubljano, na naslov: Sklad S. L. S. v Ljubljani.

Ljubljana, 20. aprila 1918.

Načelnstvo S. L. S.

Tedenske novice.

DROBNE POLITIČNE VESTI.

Skupen manifestacijski shod za jugoslovansko deklaracijo se bo vršil dne 5. maja v Postojni, in sicer popoldne ob 4. uri v prostorih hotela ogrske krone. Govorila bosta dr. Korošec in dr. Ravnihar.

Narodni tabor se bo vršil dne 12. maja ob 3. uri popoldne na Bizeljskem. Govorili bodo dr. Korošec, dr. Benkovič in en hrvaški poslanec.

Velik manifestacijski shod za jugoslovansko deklaracijo se bo vršil na binokostno nedeljo v Trbovljah. Govorila bosta državna poslanca dr. Korošec in dr. Ravnihar.

Vlada bi na vsak način rada utajila jugoslovansko gibanje. V zadnjem času je menda vlada naročila orožnikom, naj poizvedujejo po svojih okrajih, če se ljudje kaj gibljejo za Jugoslavijo. Vlada bi rada same zanižale odgovore, da bi potem rekla, glejte vse zahteve po Jugoslaviji so samo kričanje nekaterih nadutih ljudi. Vlada si tudi s tem ne bo pomagala.

Rešitev narodnostnega vprašanja v Avstriji. V avstrijski nemški socialni demokraciji je nastopila manjšinska struja za naslednjo rešitev narodnostnega vprašanja v naši državi: Cela Avstrija naj se razdeli na sedem jezikovnih ozemelj, med temi je tudi jugoslovansko; vsako ozemlje ima svoj postavodajalni narodni zbor; medsebojna razmerja pa bi posamezna jezikovna ozemlja ugotovila potom pogodb. Kakor se kaže, je zaradi odločnega nastopa naših in čeških poslancev začelo vendar počasi pronicati v nemške možgane, da bo treba kaj temeljitega uganiti. Seveda preden bo prišla do tega mnenja večina nemškega naroda, bo še preteklo dokaj časa. Zato pa ne odnehajmo!

Uboga avstrijska vlada! Nemci, kar je najhujših, tudi nič več ne zaupajo vladi in je ne bodo podpirali. Tako bomo prišli

končno do tega, da naši vladi ne bo nihče več zaupal. Tako bomo vlekli voz na tri strani obenem. Slovani na svojo, Nemci na svojo, vlada pa semtertja. In še se najdejo ljudje, ki pravijo, da je avstrijska ustava izvrstna. Zato je pa edino pametna zahteva naših poslancev: popolna izprememba naše ustave.

Krinka pada. Avstrijski Nemci vedno odkriteje kažejo svoje mišljenje. Po njihovih listih, oklicih in govorih je toliko žaljen Velikanstva, toliko veleizdajalskih stavkov, da ne moremo več dvomiti: Nemci stalno delajo na razkrcji Avstrije za popolno združitev z Nemčijo.

Klavern konec. Kakor znano, je naša vlada svoj čas najela in plačala v Bosni gotove ljudi, večinoma uradnike, ki so od vlade odvisni, da delajo proti jugoslovanski deklaraciji. V ta namen je kupila tudi »Hrvatski dnevnik«, ki je preje navdušeno pisal za deklaracijo, pozneje jo pa ravno tako navdušeno pobijal. V zadnjem času je pa urednik tega dnevnika sklical shod svojih pristašev, in kaj se je zgodilo? Vsi so ostro obsodili pisanje »Hrvatskega Dnevnika« kot izdajsko, v nemškem in mažarskem duhu. Tako se na vseh straneh bistri, počasi sicer, a gotovo.

Velikansko demonstracijo za splošno in enako volilno pravico so priredili delavci v Budimpešti. Demonstriralo je do 120 tisoč oseb.

Prepovedani so politični shodi v Pragi. Avstrijski vojniki na belgijski fronti. Dunajski listi posnemajo po angleških časopisih, da je v Belgijo došlo veliko avstrijskih vojakov, kar pa menda ni res.

Veliko nemško zborovanje se bo vršilo sredi maja. Zabavljali bodo proti Čehom in Jugoslovanom.

Davki v Nemčiji. Tekom vojske so Nemci zvišali davčno moč za letnih 5379 milijonov mark.

Švicarske žene so imele v zadnjem času mednarodno konferenco v Bernu. Zahtevajo popolno svobodo vsem narodom kot neobhodno potrebni pogoj za svetovni mir, dalje pozivajo, naj se vzgaja v mladini več socialnega čuta, in slednjič zahtevajo žensko volilno pravico.

Nagobčnik. V Alzaciji, ki so jo l. 1870. Nemci iztrgali Francozom in za katero se sedaj zopet prepirajo, imajo deželni zbor, ki je bil te dni sklican, da izvoli novega predsednika, posluša poročila državnega podtajnika in sprejme proračun. Cesarjev namestnik pa je že naprej prepovedal, da se o bodočnosti dežele ne sme nič govoriti. In tako so poslanci molče poslušali in molče glasovali.

Nova vojska. Ameriška republika Guatemala je napovedala vojsko osrednjim silam.

DOMAČE NOVICE.

God presvetle cesarice Cite so v Ljubljani slovesno praznovali. Vse šole so imele sv. mašo in pouka prost dan, v stolnici pa je bilo slovesno sv. opravilo v navzočnosti civilnih in vojaških oblasti.

Izgredi v Ljubljani. »Neue Freie Presse« z dne 26. aprila 1918 poroča iz Ljubljane: Danes dopoldne je šlo približno 200 žensk delavskih slojev in begunk k deželni vladi, kjer so zahtevale od deželnega pred-

rednika živil. Deželni predsednik jih je pokušal pomiriti, nakar je šla množica v Zvezdo, kjer stanuje državni poslanec dr. Šusteršič. Potem, ko so razbili tam več šip, je šla množica, katero so pomnožili mladoljetni fantje, ne da bi jo bila ovirala policija, mimo nemške kazine, kjer je pobila vse šipe, ki so vredne okroglo 40 tisoč kron, skozi Šelenburgovo in Prešernovo ulico na Mestni trg, kjer je poškodovala šipe več trgovcem in kavarnam. Opoldne se je pritegnilo vojaštvo na pomoč, a demonstrirali in razbijali so tudi popoldne. Izgredov so se udeleževali tudi boljše oblečeni nedorasli dečki in deklice s slovanskimi znaki, prepevajoč narodne pesmi. Policijsko ravnateljstvo je z lepaki prepovedalo zbiranja in odredilo, da se morajo zapirati hišna vrata ob 8, gostilne in kavarne ob 9 zvečer. — Povzemati moramo to po nemških listih, ker ljubljanska cenzura slovenskim listom ne pusti drugače poročati kot hoče dr. Skubl.

Vsak po svoje. V Ljubljani vlada veliko pomanjkanje živil. In vsaka oblast rešuje krizo po svoje. Mestni magistrat sklicuje seje in roti vlado, naj da živil, vlada obljubljuje, policija pa nabitje lepake, v katerih razglašča, da mora ob osmi uri zvečer vsak Ljubljančan spat iti in do 6. ure zjutraj spati.

Oprostitev planšarjev v l. 1918. C. kr. ministrstvo za deželno brambo je v sporazumu s c. kr. vojnim ministrstvom odredilo, da se planšarji letnikov 1868 do 1893 tudi letos odvedejo od vojaškega službovanja za dobo od 1. maja do 15. oktobra. Pri letnikih 1894 do 1899 se zamore taka oprostitev le izjemoma dovoliti, ako jih na noben način ni mogoče pogrešati za planšarstvo. Zaradi teh oprostitev se je nemudoma prigrasiti pri pristojnem c. kr. okrajnem glavarstvu.

Kdo ve? Kdo vračajočih se iz Rusije ve za Viktorja Engelsberger iz Krškega. Bil je v ujetništvu v guberniji Rjusan; zdaj je pa minulo že dve leti, kar nič ne piše. Bojeval se je v Karpatih in bil ujet leta 1915., meseca junija. Njegov naslov je bil: Viktor Engelsberg, Kadet Inf. Reg. 47., 4. Feldkomp. Kdor ve kaj o njem, naj sporoči njegovi materi, Marija Engelsberger, Krško št. 96. Stroški se povrnejo v znak.

Odlikovanje. Ciril Oman, desetinik 17. pešpolka, sedaj invalid, je odlikovan s Karlovim četnim križcem. To je že četrto njegovo odlikovanje.

Padel je na italijanskem bojišču Janez Baumann iz Spodnjega Gasteraja v Slovenskih goricah, ognjičar pri težki artiljeriji. Bil je radi hrabrosti večkrat odlikovan. Njegov grob je ob Piavi.

Cigar ne bo več. Zaloge tobaka bodo kmalu pošle, ker ne dobimo iz Nizozemske in Amerike nič več materiala. Cigare bodo še do konca letošnjega leta, potem pa bomo kadili bukov, robidno ali lapuhovo listje. Ostale bodo samo cigarete, ki pa v svoji kakovosti ne bodo dosti zaostajale za cigarami.

250.000 kron so ukradli neznani tatovi iz denarnege pisma, ki ga je poslala podružnica avstro-ogrske banke v Ljubljani za neko vojaško poveljstvo v Trst. Tatvina

se je zgodila med potom. Poštno ravnateljstvo razpisuje nagrado, kdor kaj zasledi.

Nesreča. Pod kolesa lokomotive je prišel kurjač Jurko Koleša pri Borovnici. Desno nogo so mu morali odrezati.

Nesreča. Dne 25. aprila je neko 12letno dekletce iz Zelene jame pobiralo po železniških tirih glavnega kolodvora kose premoga, ki so ležali tam raztreseni. V tem hipu pridrvi vozežniški razvozi, ki so jih porivali na drug tir in deklico povozijo. Bila je takoj mrtva.

RAZNE VESTI.

Brzojavke vojnim ujetnikom na Ruskem so dovoljene in sicer le v nemškem in francoskem jeziku. Pristojbina za besedo znaša 1 K. Lahko se tudi plača odgovor.

Še premalo uradništva. V Avstriji bodo ustanovili posebno železniško policijo.

Družinska žalost. V Trstu je radi nezvestobe in krutega ravnanja z družino ustrelila 32letna Eliza Čekoni svojega moža ter se nato sama javila policiji.

Nemarnost oblasti. Pri Rabiju na Koroškem se zdaj leži na bližnjih strelskih jarkih polne nepokopanih trupel padlih vojakov.

Cena na Angliškem. Avstrijec, ki je prišel meseca marca letošnjega leta po izmenjavi iz angleškega ujetništva, pripoveduje, da so bile koncem februarja t. l. v Angliji tele cene: 1 par močnih čevljev 30 K, 1 kg kave 4 K 80 v, 1 kg riža 1 K, 1 kg surovega masla 6 K, 1 kg svinjske masti 3 K 60 v, 1 kg govedine 3 K 20 v, 1 kg sladkorja 1 K 10 v, 1 kg bele moke 60 v.

Cerina bivši zunanji minister žalostnega spomina, je postal častni član mesta Dunaja.

Konjsko železnico so radi pomanjkanja krme ustavili v Budimpešti. Seveda konji radi tega niso bili nič bolj siti.

Čudne demonstracije. Vojska veliko novega uganje. Tako so pretekle dni po Zagrebu demonstrirali in pobijali šipe — mažarski častniki, po Ljubljani pa lačni — otroci.

Draga pišča. Poštar pri Sv. Antonu v Slov. Goricah na Stajerskem je po dovršenih opravkih v Mariboru šel v gostilno, kjer je pil. Ko je gostilno zapustil, se mu je pridružil več ljudi, ki so pa kmalu zopet drug za drugim izginili. Ko je Markovič nato pretaknil svoje žepce, mu je manjkala denarnica s — 24.000 kronami.

Žena ga je ubila. Pomočnik Pinterič iz Rogatca je prišel domov na dopust. Namesto pozdrava je grozil ženi in celi družini z bajonetom. Nato je pred hišo zaspal. Razjarjena žena je vzela sekiro in pobila moža do smrti.

Brez bogoslovcev bo prihodnje leto semenišče v Celovcu. Bogoslovci bodo zaprli. Pomanjkanje duhovnikov na Koroškem bo še večje.

Nesreča. Dne 19. aprila je v Špitalu zavozil neki vlak na slepi tir ter padel 10 m globoko. Več železničarjev je izgubilo življenje, med temi tudi strojevodja Poženel, katerega truplo so pripeljali v Ljubljano.

Po laško bodo šli ure takoj po vojni, gotovo pa poenost z majnim prihodnjega leta v Švici, namreč ne dvakrat do 12. ure kot pri nas tedaj enkrat do 24. Gotovo je to bolj praktično, samo navaditi se bo težko.

100.000 otrok, katerim bodo očete padli na bojišču, bo posinovil milijarder Rockefeller v Ameriki. Na leto ga bodo stali 65 milijonov dolarjev.

Nalivni stolp na svetlo bodo tekom enega leta postavili v Ameriki. Visok bo 307 metrov in bodo lahko raz njega brezžično brzojavili vsem ljudem, ki se bodo mudile v Tiham ali Atlantskem morju.

Za mir bo menda zopet nastopil papež Benedikt XII., kakor hitro bo končana borba na zapadu.

Napad na osebni vlak. V Šoštanju na Stajerskem so Nemci s kamenjem napadli osebni vlak, ko je ravno odhajal s kolodvora, ker so bili v njem Slovenci. Neka ženska je bila precej ranjena na glavi.

Karte za tobak bodo menda vpeljane v 8 tednih, tako obeta finančno ministrstvo. Vsi

pa vemo, kako je danes ministrom malo verjeti. Odredba bo menda taka: Vsaka trafikla bo imela stalne in slučajne odjemalce. Stalni bodo dobivali redno po 6 cigar ali 18 cigaret ali pol zavojčka cigaretnega tobaka ali 25 gramov tobaka za pipo. Slučajni odjemalci bodo dobili to, kar bo ostalo; ker pa bodo stalni odjemalci z lončkom masla ali z merico moke pod roko lahko dvakrat več dobili, kakor je določeno, zato za slučajne odjemalce ne bo nikdar nič ostalo. — Karte se množe, s kartami pa mislerija.

Osmo nemško vojno posojilo je doseglo svoto 14.550 milijonov mark.

Pogrom proti Judom. Kakor obširno poročajo nemški listi, so se vršile v Krakovem velike demonstracije proti Judom, katerim so oplenili trgovine, jih pretepali po cestah, vlekli iz voz električne železnice ter jim pohajali okna. Nekega Judo je množica celo ubila.

Ogrsko oduševstvo. V zadnjem Domoljubu smo v posebnem članku opozorjali na to, kako prebrisani mažarski židje v Avstriji drugo poceni kupujejo, da ga potem še enkrat dražje nazaj v Avstrijo prodajajo. Ker se je ta ostudna kupčija vedno bolj množila, so začeli vse vlake, ki vozijo na Ogrsko, preiskavati. In glej, prvi dan so našli 100 zavojčev čevljev v vrednosti 25.000 K.

Proti Judom tudi v Rusiji in na Rumunskem silno vre radi njihovega oduševstva in izkoriščanja. V Baku so v zadnjem času oplenili 34 judovskih vojakov. Velik pokret proti Judom je tudi v Londonu.

Znajdljivi natakari. V neki berlinski restavraciji so natakari porcije pečenke, ki so jih dobivali v kuhinji, med potoma delili na dva ali tri dele, ter tako z lahkimi trudom težke dobice delali.

Tatvina v tovarni saharina. V Avstriji je ena sama tovarna za saharin, in sicer v Odebergu in je seveda v judovskih rokah. Sedaj so odkrili, da je bilo iz tovarne velika množina saharina ukradenega.

Osmo vojno posojilo se razpiše v Avstriji koncem majnika letošnjega leta.

Novi davki. S tem da so se zvišale železniške in poštne pristojbine ter cena tobaka, je dobila država eno milijardo kron novih davkov. V rednih razmerah se bodo ti dohodki povišali še za pol milijarde. Pripravljajo se pa še novi davki, ker moloh, ki mu pravimo vojska, samo žre in zopet žre.

Nevidni pilni. Nemci so v zadnjih bojih proti Angležem vpeljali nevidne pline.

Napačen poročnik. Po Celovcu se je zadrževal po raznih gostilnah neki poročnik, ki po svojem obnašanju ni kazal, da bi bil oficir. Vojaško postajno poveljstvo je bilo nanj opozorjeno in ga je dalo po nekem oficirju opazovati. Ker se ni mogel izkazati, kdo da je, je bil aretiran, in izkazalo se je, da je gospod »laftnante« bivši kuhar pri 17. pp. Sumi se, da je v Mariboru ukradel nekemu poročniku uniformo, nekemu naredniku pa 3000 K. Piše se Janez Vozelj.

Dopisi.

Iz Ligojne pri Vrhniki. Podružnica »Slovenske Straže« priredi na Vnebohodu, 9. maja predstavo v korist našim obmejnim bratom Slovencem. Na sporedu so pevske točke in igri »Dve materi« in »Urške iz Poljane«. Začetek ob 4. uri popoldne. V slučaju skrajno slabega vremena se prireditve preloži na nedeljo, 12. maja. Okoličani, na veselo in množično gostevino svidenje!

Iz Povirja na Primorskem se neka žena bridko pritožuje nad tamošnjo aprovizacijo. Ne vemo, v koliko je ta pritožba upravičena; če je kaka nepravilnost, naj se odpravi, da itak lačno ljudstvo ne bo še bolj trpelo. Če pa morda pritožba ni upravičena, naj se nam oprost, zakaj krivice ne maramo nikomur delati.

Froska. Naša Marijina družba in izobraževalno društvo prireditve v nedeljo, dne 3. maja, majniško slavlje. Na sporedu je 1. deklaracija: Slovenski rod, Tvoj dan je vstal; 2. lepa in sedanjemu času jako primerna igra: Sv. Elizabeta, grofinja Turinska. Prireditve se bo naslednjo nedeljo, dne 12. maja ponovila. Ker je prebitek namenjen v prid

rojnih invalidov, vljudno vabimo k obilni udeležbi.

Odbor.

Iz Trbiča. V nedeljo, 21. t. m. je napravilo 4nevno zavetišče predstavo s petjem in dvema soloigrami: »Učiteljica hoče postati in »Učna leta lačnega Stefka«. Vsled velikega navala občinstva se je morala igra minulo nedeljo ponoviti. — Prvo nedeljo v majniku bo v »Našem Domu« po Smarnicah shod. Govoril bo državni poslanec Gostinčar iz Ljubljane. Že sedaj opozarjamo delavstvo na shod.

Selen. Tukajšnje »Kat. slov. izobraževalno društvo« priredi na Vnebohod dne 9. aprila ob pol 4. uri popoldne dve gledališki predstavi in sicer »Biseri in cekinje« in »Marijin otrok«.

Sv. Trojica na Blokah. Na belo nedeljo so priredili tukajšnji fantje in dekleta dve igri. Fantje so igrali predstavo »Zdaj gre sem, zdaj gre tja«. Dekleta pa »Gostilna pri zlati goski«. Igralo se je v popolno zadovoljnost občinstva, posebno dekleta so prav mojstrsko izpeljale svoje vloge. Dasi je bilo vreme zelo neugodno, vendar je bila udeležba polnoštevna. Ker je bil ves čist dohodek namenjen za vdove in sirote padlih vojakov, zato je bilo ljudstvo tem bolj zadovoljno, kajti igralo se ni samo v razvedrilo, ampak se je s tem prispevkom utrnila tudi kakšna grenka solza tem sirotam. Denar 110 K se je poslal na določeno mesto.

Slovenci, Slovenke!

Nepopisno je gorje, katero je sedanja vojska prizadejala našim goriškim rojakom! Malo je dežel, ki bi bile v vojski toliko trpele, kakor ta našemu srcu najbližje stoječi del slovenske domovine! Sovražnik je že davnej moral zapustiti deželo in goriški rojaki se polagoma vračajo iz begunstva v svojo domačijo. Z vročim hrepenenjem so pričakovali ta srečni čas vrnitve. Toda doma jih čaka žalost, razočaranje, obup! Domovja so jim razrušena, cvetoča polja, rodovitni vinogradi in travniki puščeni, gozdovi uničeni, vse poljedelsko in drugo orodje ter oprava uničena ali ugrabljena. Nimajo živil, nimajo orodja, nimajo vprege, nimajo strehe ali — zemlja kriči po obdelovanju. Toda kako naj delajo praznih rok?

Pomaga naj vlada, kakor je njena dolžnost! Ta pa dela tako počasi in nezadostno, da vračajoči se begunci obupavajo. Utegne se zato zgoditi, da začno razprodajati svoja zemljišča tujcem.

Slovenci! Naša dolžnost je, da takoj pomagamo in Goriško ohranimo svojemu narodu!

V pomoč Goriški se je osnoval »Kranjski pomožni odbor za obnovitev Goriške« s sedežem v Ljubljani, ki si je svoje delovanje razdelil v tri odseke: a) kmetijski, b) stavbni, c) finančni odsek.

Za danes stopa pred slovensko javnost »Kmetijski odsek« z nujno prošnjo:

Darujte kmetijsko orodje, pa tudi pri stavbnem delu in v gospodinjstvu potrebno orodje in opravo! Marsikje imajo tega orodja več, nego ga doma rabijo. Kdor more, naj to daruje, tudi če je nekoliko poškodovano. Odbor bo že poskrbel, da se tako orodje popravi. Kdor pa ne more podariti orodja, naj ga pa da na razpolago za primerno ceno, ki naj vpoštevava dobroželni namen odbora.

Kdor ne more darovati orodja, naj daruje v denarju, da se omočiji oddajati nakupljeno orodje po znižani ceni.

Razdelitev nabranih predmetov se je zoverila »Goriški zvezi gospodarskih za-

drug v Gorici«, ki bo v tem oziru postopala dogovorno z vsemi gospodarskimi organizacijami na Goriškem.

Po možnosti naj se darujejo ali ponudijo v nakup sledeči predmeti:

Razni lahki plugi, lahke brane rovnice, različne motike, krampi, lopate, grablje, vile, kose, srpi, osle in klepalce, sekire, žage, vejnike, krivce, škarje za drevje in trte, škafi, golide, polovnjaki, kadi in druge vinske posode, kletarsko orodje, gospodinske potrebnosti in sploh vse, kar se da rabiti v kmetijskih gospodarstvih.

Slovenci, Slovenke! Velika so bremena, ki nam jih nalaga današnji čas, vendar naj se nihče ne odtegne delu za pomoč teško preizkušeni solčni Goriški, ki je pretrpela svoje gorje za nas! Zlasti nujno prosimo, da se zavzamejo za stvar č. č. gg. duhovniki in učitelji, ter župani in občinski predstojniki, ki naj blagovolijo v svojem okolišu organizirati zbiranje in odposiljanje darov.

Orodje naj se pošilja na naslov: Gospodarska zveza v Ljubljani.

Denar naj se pošilja z označbo: »Za Goriško« na naslov: Zadruga zveza v Ljubljani.

Ljubljana, 15. aprila 1918.

C. kr. kmetijska družba za Kranjsko. — Zadruga zveza v Ljubljani. — Zadruga zveza v Celju. — Goriška zveza gospodarskih zadrug v Gorici. — Gospodarska zveza v Ljubljani. — Zveza slov. zadrug v Ljubljani. — Zadruga centrala v Ljubljani. — Goriško kmet. društvo v Gorici.

Gospodarske stvari.

Rekvizicij na Kranjskem ne bo. Dne 24. aprila je posredoval poslanec Jarc pri osrednjih uradih na Dunaju glede rekvizicij žita v južnih deželah. Dobil je zagotovilo, da pridejo v poštev samo one dežele, ki so v zaostankih, da pa so južne dežele, med njimi Kranjska, od teh rekvizicij izključene. Upamo, da vlada ne bo snedla svoje obljube.

Nove rekvizicije ali laž ima kratke noge.

Vlada je napovedala nove rekvizicije. In sicer zahteva, da naj dajo kmetje od svojega, od tega, s čemer pičlo in z veliko varčnostjo komaj preživljajo svojo družino, posle in delavce. Sicer vlada obeta, da si bo to žito samo izposodila in da ga bo vrnila, kakor hitro pride uvoz iz Ukrajine. (Ampak čudno je to »posojeno« žito, ko ga vlada plača.) Toda mi vemo, kakšne so vladne obljube. Tudi lansko leto nam je obljubila vrniti 400 vagonov krompirja, toda vrnila ga ni, pač pa ga je mnogo stotin vagonov zmrznilo in zgnilo. Hvala Bogu, da te nove rekvizicije Kranjske ne bodo zadele. Kajti poslanec Jarc se je takoj oglašil pri osrednjih oblastih in odločno ugovarjal, da bi Kranjska, ki je že itak mnogo več dala kot je bilo postavno določeno, zopet trpela pred novimi rekvizicijami. Kakor poročamo na drugem mestu, je imel ta odločen korak našega poslanca uspeh.

Toda vendar si to modrost naše vlade nekoliko bližje ogledimo! Ko je grof Černin sklenil z Ukrajino mir, tedaj so vsi

Nemci peli slavo predvsem zato, češ da je s tem rešil državo vseh težav glede prehranjevanja. In ta mir so imenovali prav zato »krušni« mir. Vsi smo se globoko oddahnili in si mislili: vsaj to dobroto ima ta mir z Ukrajino, da nam bo odpravil neprijetne rekvizicije. Toda bridko smo se varali. Še celo ta edina dobra stran ukrajinskega miru je zvođenela in shlapela kakor rosa ob jutranjem solncu. Polagoma so se začeli oglašati iz nemškega tabora drug za drugim, češ, da so zavoljo neurjenih prometnih razmer v Ukrajini velike težave pri prevažanju in da bo treba nekaj časa potpeti. Dunajski župan je rekel na nekem shodu: »Meni se zdi, kakor da bi prva poročila, ki so nas navdajala z zaupanjem na precejšen uvoz iz Ukrajine, vendarle ne bila čisto pravilna (kako previdno!), ker sedaj še vedno ni uvoza iz Ukrajine in zadnja poročila pravijo, da je silno težko dobiti žito zaloge in jih spraviti k nam«. Malo je povedal, toda dovolj, da je do dna osvetlil, kako počasno in nerodno dela naša uprava. V tem oziru so Nemci iz rajha vse drugačni tiči. Ravno tako so dobro vedeli kot mi, da je »silno težko dobiti zaloge«, kakor je tako previdno povedal dunajski župan, in ravno zato, ker so to dobro vedeli, niso veliko premišljevali, kako bi najprej uredili prometne zveze, kake družbe bi ustanovili, da bi vodile ta prevoz (kakor znano, se je v Avstriji v ta namen ustanovila trgovinska družba »Agrumacija«, v kateri sede sami ljudje, ki pač ne bodo gledali na ljudsko korist, temveč na svoje žepe), ampak Nemci so poslali vojake, napolnili so njihove mošnje z denarjem, za njimi pa poslali avtomobile in tako je bil nemški levji del ukrajinskega žita že v Nemčiji, ko smo pri nas študirali, kako bi popravili železnice in uredili prometne razmere in kdaj se staja led na Donavi. Medtem so pa Nemci že svoj del v Ukrajini rekvirirali, in drugo so pa prefrigani ukrajinski kmetje, ki tudi niso radi lačni, poskrili in nato pride modrost dunajskega župana in pravi: »zaloge je silno težko dobiti.« Če bi ne bila stvar za nas tako žalostna, bi se smejali našemu prehranjevalnemu uradu, ki z veliko žlico plane h kosilu potem, ko je skleda že prazna. Odtod nove rekvizicije.

Sicer pa mi še vedno upamo, da se bo iz Ukrajine kaj dobilo, dasi je vlada sedaj zelo previdna v svojem govorjenju in pravi, da je pričakovati prvih pošiljatev iz Ukrajine koncem maja, morda celo pozneje. Če bomo Jugoslovani kaj deležni tega kruha, je zelo dvomljivo.

Ko je vlada napovedala nove rekvizicije, so se seveda vsi kmetijski poslanci brez razlike narodnosti vzdignili kot en moč in rekli: Počasi! O nastopu poslanca Jarca že vemo; tudi nemški poslanec dr. Waldner je šel do vlade in zahteval, da se mora cena žitu znatno povišati čez 55 K, da mora država plačati v tobaku, sladkorju in v drugih potrebščinah, da mora dati na razpolago vojaških kompanij za žetev, da mora znižati dolžne dajatve mleka, jajc in masla in da morajo biti vse nove dajatve žita prostovoljne.

Učni tečaj za prehodno gospodarstvo na Dunaju. V času od 3. do 8. junija se bo vršil na Dunaju učni tečaj za prehodno gospodarstvo za učiteljice, posebno za učiteljice kme-

ljuski gospodinjstvih šol in za potovalne učiteljice, za učiteljske soproge, kakor tudi za gospodinjke in hčere na deželi, ki ga priredi več ženskih organizacij s podporanjem poljedelskega ministristva. Stavilo udeležnic je omejeno na 200. Priglasila se najkasneje do 30. aprila t. l. pri »Pripravljalnem odboru tečaja za prehodno gospodarstvo« na Dunaju IV., Mayorhofergasse 5. Program in pogoji so na spregled pri političnih oblastvih (pri mestnem magistratu).

Rekviriranje bakra. Po deželi hodijo komisije, ki rekvirirajo baker. Dogodili so se tudi slučajji, da so rekvirirali bakrene žgalne priprave. Te žgalne priprave se bodo smele rekvirirati le sporazumno s političnimi oblastmi in finančno direkcijo. Da se prihrani nepotrebno delo, se tem potom obveščajo vsi posestniki žgalnih priprav.

Vojaški konji za pomladanska dela. Vojaška uprava izposoja tudi letos konje za kmetijska dela. Priglasiti se je zanje pri deželni izkazovalnici za delo v Ljubljani (pri z. kr. deželni vladi). Konji se oddajo brezplačno proti temu, da dobe potrebno krmo. Zaradi pomanjkanja delavne živine se oddajajo tudi trenski konji z vozovi in vozilki vred. Ti se dobe pri trenskih oddelkih, ki so nameščeni tu in tam po deželi. Pri teh konjih je skrbeti za potrebno krmo, vozniku pa dajati najmanj po 3 krone na dan in vso hrano, za katero plačuje vojaška uprava po 3 krone na dan. Trenski konji se oddajajo le v obližju staljstev dotičnih trenskih oddelkov.

Izkoriščanje gozdov. Ker vsled trajajoče vojske občutno trpi gospodarstvo, je poljedelsko ministristvo odredilo, da se gozdi kolikor možno izkoristijo ter da v večji meri pridejo v poštev tudi postranske gozdne koristi. Zaradi neugodnih poljedelsko-gospodarskih razmer glede gozdne stee se je ministristva naredba z dne 9. novembra 1917, št. 440 drž. zak., regulirala, da ni v tem pogledu nobena prisilnih določil, temveč da naj se z gozdi okoristijo poljedelci ne glede na pogodbovanje poleg stee tudi s kladjo, kakor n. pr. gozdno travo, zelenjem, pašo po gozdih i. dr. Tudi za preživljanje ljudi naj se gozdi izkoristijo z gobami, jagodami in gozdnim sadjem. Pri tem bode pa paziti, da se pri ljudeh, ki bi to nabirali, ne bi podpirala delomrznost, kajti to naj bode le postranski zaslužek, sicer pa morajo dotičniki biti v pomoč z ozirom na občutno pomanjkanje delavskih moči pri raznih gospodarskih poslih. Z ozirom na predstojajočo bo umestno, da imajo v to svrhu dotičniki sosebno od lastnikov in upraviteljev velikih gozdov dovoljenje, da jih sicer smejo izkoriščati, pri tem pa paziti na gozdno-policijske predpise ter se ravnati po navodilih, ki jih dobe od teh.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, in jih obrestuje po 4 1/4% brez kakega odbitka.

Radne ure od 9. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Zdravstvo.

SIFILIS.

(Dalje.)

3. Tretja stopnja.

V drugi stopnji se sifilni bakterii nekako izžive ter izgube svojo moč. Zato pa v tretji stopnji sifilitične bolezni ne delujejo več toliko bakterii, temveč predvsem njih strupi, ki ostanejo v telesu še iz druge stopnje in celo telo več ali manj razdenejo. Kri je namreč ravno vsled bakterijskih strupov tako slaba, da se po celem telesu zbira v turih. Človek dobi vtis, kot bi gnilo in razpadalo vse telo. Ker v tretji stopnji ne delujejo več toliko bakterii, ki povzročajo bolezen in so tisti bakterii, kar jih je še v telesu, zelo oslabiljeni, zato tretja stopnja ni več nalezljiva za druge ljudi.

Pri slabotnih ljudeh nastopi tretja stopnja zelo zgodaj, že čez nekaj mesecev po zastrupljenju. Toda največkrat pa minejo po tri leta, marsikdaj celo deset let, preden za drugo stopnjo prileze tretja stopnja. Tudi se lahko zgodi, da se telo po drugi stopnji nenadoma tako okrepi, da tretje stopnje sploh ni.

Najznačilnejši znaki za tretjo stopnjo so večje ali manjše bule, oziroma turi, ki se delajo po vsem telesu: po koži, po notranjih sluznicah, po kosteh, na jeziku, v mesu, v pljučih, na srcu, na vranici, v ledvicah v možganih, skratka po vseh delih telesa. Če sifilitični tur dovolj naraste, se omehča in predre na ven ali na znotraj, kamor mu pač bolj kaže. Potem pa začne razpadati in razjedati meso, tako da se naredi iz tura grda gnojna, čisto zelo globoka rana, ki se le nerada zaceli. Iz turov teče tekočina, ki se vleče kakor gumi. Zato imenujejo učenjaki te ture gumijeve bule ali gume.

Najhujše pri sifilitičnih turih je to, da razjedajo telo, bodisi meso ali kosti, kakor razjeda gniloba jabolko. Tako razjede ti turi v nosu vso nosno kožo, nosni hrustanec in kosti, tako da se nos popolnoma povezne. Ravno tako razdenejo lica ali oči, podobno raku. Če se sifilitični turi naselijo v ustih na nebu, prevrtajo nebnost kost, tako da se naredi luknja znotraj med usti in nosno duplino.

Omenili smo že, da se gumijastim turom ne morejo ustavljati niti kosti. Največkrat so njih žrtve črepinja na glavi in pa kosti pod kolonom.

Izmed notranjih udov, to so pljuča, želodec, črevesa, jetra, ledvice, se gumijasti turi ne ogibajo nobenega. Vsak ud jim je dobrodošel. Posledica je razpad prizadetega uda, splošno hiranje, konec pa smrt.

Čisto drugače se javlja tretja sifilitična stopnja v žilah. Tu ni nikakih turov, temveč žile izgube prvotno prožnost in postanejo vsled strupa trde ter lomljive. Temu pravimo sifilitična arterioskleroza. Otrdela žila rada poči. In če se to zgodi v možganih, imamo pred sabo mrtvoud (božji žlak), kateremu sledi ali nenadna smrt ali pa večja ali manjša ohromelost.

Najhujše razdejaje pa povzroči sifilitični strup v živčevju, to je v možganih in v hrbtnem mozgu. Vsled strupa možgani radi začno gniti in razpadati. Pravimo: možgani se mehčajo. Bolezen nazivajo »možganska paraliza«. To je najstrašnejša bolezen, ko človek polagoma zgubi vso pamet in zavest, govor ter samovoljno gibanje. Zdi se, kot da imamo pred sabo kup živega mesa in nič več. Bolezen traja do treh let, konec je smrt. — Pri drugih se zopet vsled strupa začne mehčati ali sušiti hrbtni mozog. Bolnik si ne more prav nič pomagati, kot bi ne imel ne rok in ne nog, drugi ga morajo celo pitati. A zraven pa je popolnoma pri zavesti. O čisto je to bridka in kesanja polna zavest!

V. Kako vpliva sifilis na potomce.

Oni izrek sv. pisma, da se grehi staršev maščujejo še na otrok otrocih, se uresničuje zlasti pri sifilitični bolezni. Zakaj te bolezni ne nalezijo samo odrasli človek, temveč tudi že otroci v materinem telesu. Prva se imenuje pridobljena sifilis, druga pa prirojena ali podedovana sifilis. Otroci podedujejo bolezen ali samo od očeta, ali samo od matere ali pa od

obeh, in sicer samo tedaj, če starši boleha na prvi ali drugi sifilitični stopnji. Tretja stopnja tudi za otroke ni več nalezljiva, toda otroci takih staršev so silno slabotni ter podvrženi jetiki, škrofulozi, rahiti, nevrasteniji in drugim boleznim.

Huje je za otroka, če je mati sifilitična bolna. Tedaj nalezijo otrok bolezni po materini krvi in pride na svet pokrit s sifilitičnimi izpuščaji, kakršne smo opisali pri drugi stopnji. Ti izpuščaji se ponavljajo dokler otroka ne doraste, seveda, če ga prej ne pobere smrt. Toda vse življenje je bolehnost njegov delež.

Če je samo oče bolan na sifilis, je zanimivo to, da prvi trije njegovi otroci pridejo navadno mrtvi na svet, četrti nerazvit in bolan, ostali pa čisto popolnoma zdravi. Resnično, sifilis ni samo huda pokora za greh, ampak je tudi uničevalka narodov, bolj strahna kot vojskin meč!

(Dalje.)

Listek

Izgubljeni sin.

Povest. Spisal Erik Friesen. Prevel ***.

(Dalje.)

»Govori s svojim bratom, duhovnikom.« Pri teh Harrisonovih besedah je temna rdečica zabila drobna dekličina lica gori do kodrastih lascev, ki so se uporno izvil iz zlatosvetlih kit. Tudi Viola je zelo lepa; toda izraz njenega obraza priča o prečutih nočeh, o težkih bojih in prelilih solzah. Lesk finih vijoličastih oči je nekoliko temnejša; lica imajo sumljivo, mrzličasto rdečico jetičnih. Vse njeno govorjenje in gibanje ima na sebi nekaj hitrega, nervoznega.

»Se enkrat te bom spremljala na klavirju,« zašepetala Rozi na uho; »potem pa naj te spremlja Magda. Pojdem še v bolnišnico.«

»Se noro?« Rozine temne oči zro preplašeno.

»Da, dete. Stara Jeffinka je zelo bolna.«

»Pa, Viola, oče so tukaj — in — in dr. Mansfield?« Viola zardi. Pa se hitro zbere. »Dr. Mansfield ima tudi opraviti v bolnišnici,« kratko odvrne.

»Hočeš li sedaj igrati, Roza?« Nato se vsede k klavirju in zaigra par krepkih uvodnih akordov. Obenem začne igrati Roza na violino, v začetku čisto tiho, laskaje, potem vedno krepkejšo do najradostnejšega fortissimo.

Ko sta sestri končali, završi vihar ploskanja. Ko se vse gnete okoli Roze ter ji čestita, vstane Viola od klavirja. Neopažena smukne mimo razgovarjajočih in smejočih se gruč proti izhodu. Vitek, temnolas gospod okoli tridesetih let, ki je glavo na roko naslanja, pozorno prisluškoval igranju obeh sester, se vzdigne ter zre poln najživahnejšega zanimanja za odhitelo deklico. Nato tudi on zapusti sobo.

Komaj ima Viola šumne družabne prostore za seboj, se kakor olajšana globoko od dahne. Srečno se smehljaje poišče svojo mamo sobico v najgornjem nadstropju, hitro zamena svojo roza svilnato obleko s temnim oblačilom in z belo čepico bolniške strežnice. Napolni košaro s steklenico rdečega vina, s svežimi jajci, oranžami in grozdjem ter se neopaženo splazi iz sijajno razsvetljene hiše skozi mala postranska vrata na cesto. Ničje je ne ustavlja v obleki bolniške strežnice. Kar se vsa strese, njeno ostro uho začuje znane korake. Vedno bliže se čujejo koraki. — In sedaj —

»Dober večer, gospica Harrison!« se glasi poleg nje jasn moški glas. Viola obrne glavo. »Sestra Viola — prosim, gospod doktor!« popravi smehljaje se; pa ta smeh ima nekaj prisljajenega.

»Kakor drago — sestra Viola,« odvrne dr. Mansfield dobrodušno. »Gospica Harrison ali sestra Viola — zame ste vedno ista.«

Viola zamahne z roko kakor odklanja; vendar ne more zato, da ji ne bi lica na lahno zardela. V zadregi je. Molče korakata oba nekaj časa eden poleg drugega. Se par korakov — in oba vstopita skozi velika vrata bolnišnice sv. Ivana. (Dalje.)

To in ono.

Pot okoli zemlje. Kakor je mnogim našim čitateljem znano, je pisatelj Jules Verne napisal knjigo, ki se glasi: »V 80 dneh okrog zemlje.« Za takratne razmere je bilo to nekaj nezastisljivega. V novejšem času pa je napisal nekdo neko igro z naslovom: »Pot okrog zemlje v 40 dneh«, kar je pa celo pri takih prometnih sredstvih, kot jih imamo danes, težko mogoče. Če bi pa hoteli peš priti okoli zemlje, kar je tudi že kak bahat Anglež poskusil in izpeljal, potem je pa treba nekaj let za to. — In vendar je skoro vsakdo najmanj prehodil pot okoli zemlje, in sicer najdaljšo pot, namreč ekvator. To je največji krog, ki ga moremo potegniti okoli zemlje in ta ekvator meri 40.000 kilometrov. Kako to? Ne mislimo, da smo šli v resnici okrog zemlje, toda prehodili smo že toliko, da bi že lahko prišli okoli in okoli zemlje, če bi šli vedno kar naprej. Računajmo! Odrasel človek prehodí povprečno vsak dan 10 km, če štejemo vse njegove korake. To znaša na leto 3650 km. Ker meri ekvator, najdaljša ravna pot okrog zemlje kakor že rečeno 40.000 km, potem prehodí navaden zemljan svojo mater zemljo približno v 11 letih (natančno: v 10 letih in 350 dneh). Če si torej star šestdeset let, potem moremo reči, da si že petkrat šel okrog in okrog zemlje in sicer po najdaljši poti. Zemlja je sicer velika, toda navsezadnje vendarle majhna.

Naloga.

Visoko v gorah sta dva hribolazca po dolgi, trudopolni hoji hotela povziti vsak svojo malico. Prvi je imel 5 hlebkov kruha v nahrbtniku, drugi pa tri. Preden pa sta začela jesti, pa pride k njima smrtno utrujen turist, ki je zašel v visokem gorovju. Prosil je najpreje jesti. Oba hribolazca sta bila usmiljenega srca in tako so jedli vsi od vseh osmih kruhov vsak en del. Po malici pa se je hotel zašli turist hvaležnega izkazati in je podaril obema 8 krop, ki sta si jih razdelila na polovico. Ali sta si pravično razdelila?

Urednikov predakček.

Urednik je dobil drobn pisemce, v katerem ni bilo nič drugega kot malo prijazni primek: »Tepec«. Nato seveda moramo odgovoriti, da smo dosedaj dobivali sicer veliko dopisov, pa brez podpisa; sedaj se je pa prvič zgodilo, da smo dobili samo podpis brez dopisa.

SKRIVALNICA.

Kje je sluga?

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Naj nam cenjeni bravci in bravke oprostite, ker smo v današnji številki radi pomanjkanja prostora listek tako okrajšali.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Gradec, 24. aprila: 58. 17. 51. 53. 75.

Linc, 27. aprila: 77. 79. 16. 81. 86.

Fellerjev dobrodejni, oživljajoči rastlinski esenčni fluid z znamko

„ELSA-FLUID“
odpravi

bolečine v udih

12 steklenic franko 14 K.32 vln. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 16 (Hrvaško). — Čez 100.000 zahvalnih pism in zdravniških priporočil.

Ženitbena ponudba I

28 let star kmečki sin z nekaj 1000 K imetja, srednje lepe postave, se želi poročiti z gospodično ali vdovo s posestvom ali gostiino. Naslov: J. Pirc, Retje 35/3, Trbovlje I.

Nad 1.000.000 v rabil!

Ročno silo je praktično orodje za vsakogar za življenje uspešnih predmetov, jermenov, vrtov, lader, oprem, mehur, plakt, čevljev. — Razprodajalec: popust. Cena kompl. silu K 8.—, povzetni stroški posebej. Izvozi šrebišev, varovalcev, podplatov iz kovine in usnja, podkvice, celul. trakov za čevlje, čevlji, smole, okov za podplate in vožnih podplatov. P. E. Lachmann, Dunaj IX, Mosergasse 3, odd. 181.

Kuverte s firmo, pisma, račune itd.

izvršuje natančno po naročilu

Katoliška tiskarna v Ljubljani.

!! Agitirajte za „Domol uba“ !!

Sprejme se **dekla v župnišče**

Ponudbe na župni urad Ig pri Ljubljani.

Avtomatična past

ta podgane & 6-80, za miši K 4-80, jove brez nadzorstva do 40 živali v eni noči, ne zapuste nikake sledi in se same zopet nastavijo. Past za ščurke „Rapid“ vjame na tisoče ščurkov v eni noči, po K 6-80. Izborne delujoči lovilec za muhe „Neva“ komad K 4-20. Povsod najboljši uspehi. Mnogo zahvalnic. Pošilja se po povzetju ali proti predplačilu. Poština 90 v. Izvoz. tvrd. Tintner, Dunaj III., Neulinggasse 26-L.

ZANESLJIVO

LUCERNO

ali nemško detajlo oddaja v vsaki množini. FRAN POGACNIK, Ljubljana, Dunajska cesta 36.

Le 3 K 25 h stane pri nas mali fot. aparat „Omega“, vel. slike 4x4 kompl. z malo opremo z natanč. navod. za začetnike. Aparat „Perfekt“, vel. 4 1/2 x 6 s motnim steklom, dvojno kaseto, dober objekt in malo opremo ter navodilom za začetnike je K 3. Zaklopna kamera „Gertrud“ vel. 9x13; fina izvršitev z vsem potrebnim opremlj. za razne lege, prima skromat. leča, kompl. s kovinasto kaseto in navodilom dokler v zalogi, le K 75. 80 h zaklopna omara za vojaštvo za plošče in filme, z ena oblika vel. 4 1/2 x 6 le K 64.80; vel. 6x9 le K 75.00. Pošilja po povzetju. Poština i K. Export „Perfekt“, Dunaj VII. Neumtfig. 137/182.

Mlatilnice, gepeljni, siamoreznice

ter drugi poljedelski stroji tovarne Umrath se lahko naročajo ter vzorci ogledajo pri **FRANC HITTI, LJUBLJANA,** Sv. Martina cesta št. 2.

Srbečico, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. zakonito zajamčeno „Skaboform“ rujavno mazilo. Popolnoma brez duha, ne maže. Poskusni lonček K 2-30 veliki K 4.— porcija za rodbino K 11.— Zaloge za Ljubljano in okolico: Lekarna pri zlatem jelenu, Ljubljana, Marijin trg. 1520. Pašite na varstveno znamko „Skaboform“!

Ustanovljeno l. 1893.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Dovoljuje članom posojila proti poroštvu, zastavi življenjskih polic, posestva, vrednostnih papirjev ali proti zaznambi na službene prejeme.

Vračajo se posojila v 7 1/2, 15 ali 22 1/2 letih v odsekih ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih.

Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v Ljubljani, Kongresni trg št. 19, ki daje vsa potrebna pojasnila.

Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 519.848-40 kron.

Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/4 % Deležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.089.850 kron.

Dobri brivski in lasestrižni aparati

1. a brilev iz srebra - elek. K 350, a 5 varnostni brivski aparati, poniki. K 3, 5; za „Perfekt“ a 6 rezili K 16; 20 dvorez. res. rezila tucet K 5, 6. 1. a lasestrižni. K 11 12

Zamena dovolj ena ali dva nazaj. Posilja popovzetju ali predplačilo c. in k. dvorni založ. JAN KONRAD, izvozn. s. tvrdka, Brilx št. 1751, Češko. 112

Srbež lišaji, garje, pege

in druge kožne bolezni odstrani naglo in sigurno Paratol-domače mazilo. Ne maže, je popolnoma brez duha, torej se more rabiti tudi čez dan. Velik lonček K 3-50, dvojno-velik lonček K 6-—. Dalje Paratol-posiljalni prasek, ki varuje najbolj občutljivo kožo. 1 škatla K 2-50.

Oboje se dobiva po povzetju ali predplačilo pri trdki Lekarja M. Kleina Paratol-Werke, Budapest VII-10. Rózsa ut. 21.

Krmila manjka!

Zato se uporabljajo nadomestna sredstva za krmila. Da to krmno živina, perutnina dobro probavi in popolnoma izkoristi, naj se pri- meša 2 krat na teden krmu, ena pest polna „Mastin“ to je dr. pl. Trnkóczy-a redilni prasek. „Mastin“ paket velja 1 K, 5 paketov 6 K, poš- tine prosto. 5 paketov zadostuje za 3 mesece za enega vola, kravo ali prašiča, da se zredi.

Glavna zaloga:

Ilekarna Trnkóczy
zraven rotovža v Ljubljani.

Mastin je bil odlikovan z najvišjimi kolajnami na razstavih: na Dunaju, v Parizu, Londonu in Rimu.

Na tisoče kmetovalcev hvali in rabi „Mastin“.

Najboljša goranjska kosa se dobi

prvi goranjski razpošiljalni:
IVAN SAVNIK, KRANJ,

katere je lahka kot pero, izdelana iz fine, srebrno jeklene tvarine. — S to nepre- kosljivo koso lahko kosi vsaka ženska. Kdor se ni poskusil te kose, naj si jo na- roči takoj, ker se je bati, da bodo pozneje zopet zmanjkale. Za vsako koso se jamči.

Dolgot in cenovno koso:

30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90
post. 3	5	6	6	6 1/2	7	7 1/2	8	8 1/2	9			
K 8-—	8 20-	8 40-	8 40-	8 60-	9 -	9 20-	9 40-	9 60-				

Trgovci pri večjem odjemu določijo popust.

NADOMESTILO MILA

a pranje perila, izborni peneče in prekaša vse loslej v prometu se nahajajoče izdelke. 1 zavoj t. j. 5 kg K 12-—, 1 zavoj z 10 kg K 23-—

Preprodajalci določijo popust pri naročbi celega za- boja z 250 kosi. Belo mineralno milo za čiščenje rok in finejšega perila, 1 zavoj 32 kosov K 14-—, Nadomestek za toaletno milo v raznih barvah, le- po dišeč, 1 zavoj 32 kosov K 18-—. Toaletno milo s finim vonjem, roza barve, 1 zavoj 24 vel. kosov K 18-—. Razpošilja po povzetju. Pri večjem naročilu naj se pošlje polovica zneska naprej. Najmanj se more naročiti en zavoj vsake vrste.

Izvozna podjetje v Zagrebu št. 1.
Petrinjska ulica 3., III., telefon 23-27.

Vsakovrsna domača semena,

suhe gobe, prazne vreče in druge pridelke

kupuje trgovina s semeni

—: PETER LASSNIKA NASL. —:

SEVER & KOMP., Ljubljana, Marijin trg.

Miši - podgane stenice - ščurki

Izdelovanje in razpošiljanje preizkuš. radikalno učinkujočega uničevaln. sredstva, za katero doha- jajo vsak dan zašvalna pisma. Za podgane in miši K 5-—; za ščurke K 4-50; tinktura za stenice K 2-—; uničevalec moljev K 2-—; prasek proti mrčesom K 1-50 in K 3-—; sem spadajoči razpra- ševalec K 1-20; tinktura proti ušem pri ljudeh K 1-20; mazilo za uši pri živini K 1-50; prasek za uši v obleki in perilu K 2-—; tinktura za bolhe pri pseh K 1-20; tinktura proti mrčesu na sadju in ze- lenjadi (uničev. rastlin) K 3-—. — Posilja po povzetju Zavod za pokončevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 1, Petrinjska ulica 3.

Kranjska deželna podružnica

n. a. deželna življenjske in rentne nevarne in jamstvene zavarovalnice

v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12/II sprejema zavarovanje na doživetje in smrt, združeno tud. z vojnim riziko, otro- škimi dot., rentna in ljudska nevarna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Najugodnejši pogoji za vojno zavarovanje.

Zavod temelji na vzajemnosti. — Prospekti zastoj in poštine prosto. Spesobni zastopniki se spreje- majo pod najugodnejšimi pogoji. 188:

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik dop. od 8. do 1. ure in jih obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 25 vi- narjev na leto.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortiza- cijo ali brez nje na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. — Menjice se eskomptujejo najboljšje.

Vloge v „Ljudski posojilnici“ so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

Rezervni zakladi znašajo nad en milijon kron. — Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1917 nad 34 milijonov kron.

Dobro „IKO“ uro

vsak občuduje in zaželi, kajti ona je mojstersko delo urarske umetnosti!

Razpošilja se po povzetju. Neugajajoče zamenjam.

Kovinaste ure . . . po K 24— 26— 32— 40— 60— 100—
Srebrne ure . . . po K 70— 90— 100— 120— 200—
Kovinaste verižice po K 2— 3— 4— 6— 10—
Usnjate verižice . po K 1-60 2-80 4-80

Zlatnina in srebrnina v bogati izberil!

Velika izbira ur, verižic, prstanov, lepoticja, daril itd. v velikem krasnem ceniku, katerega zahtevajte.

Lastna znamka „IKO“ svetovnoznana. — Lastna protokolirana to- varna ur v Švici.

Svetovna razpošiljalnica

H. Suttner samo v Ljubljani št. 1

Svetovnoznana radi razpošiljanja dobrih ur.

Nobene podružnice.

